

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/54/EB

2009 m. birželio 18 d.

dėl natūralaus mineralinio vandens eksploatavimo ir pateikimo į rinką

(Nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

kuriomis tam tikras mineralinis vanduo turėtų tam tikrą pavadinimą.

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 1980 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 80/777/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su natūralaus mineralinio vandens naudojimu ir prekyba, suderinimo ⁽³⁾ buvo keletą kartų iš esmės pakeista ⁽⁴⁾. Kadangi dabar šiai direktyvai daromi nauji pakeitimai, siekiant aiškumo ji turėtų būti išdėstytos nauja redakcija.
- (2) Valstybių narių įstatymuose pateikiami natūralaus mineralinio vandens apibrėžimai. Tie įstatymai nustato sąlygas, kuriomis natūralus mineralinis vanduo yra pripažįstamas natūraliu mineraliniu vandeniu, ir jie reglamentuoja šaltinių naudojimo sąlygas. Jie nustato konkrečias minėto vandens pateikimo į rinką taisykles.
- (3) Šių įstatymų skirtumai trukdo laisvam natūralaus mineralinio vandens judėjimui, sukurdami skirtingas konkurencijos sąlygas, ir todėl tiesiogiai veikia vidaus rinkos funkcionavimą.
- (4) Šiuo konkrečiu atveju galima pašalinti esamas kliūtis kiekvienai valstybei narei įsipareigojant leisti savo teritorijoje pateikti į rinką kitos valstybės narės pripažintą natūralų mineralinį vandenį ir nustatant bendras mikrobiologinių reikalavimų atitikimo taisykles ir sąlygas,

- (5) Natūraliam mineraliniam vandeniui taikomų bet kokių taisyklių svarbiausias tikslas turėtų būti apsaugoti vartotojų sveikatą, neleisti, kad vartotojai būtų klaidinami, taip pat užtikrinti sąžiningą prekybą.

- (6) Iki susitarimų dėl abipusio natūralaus mineralinio vandens pripažinimo tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių pasirašymo reikėtų nustatyti sąlygas, kuriomis iki minėtų susitarimų įgyvendinimo tokie iš trečiųjų šalių importuojami produktai galėtų būti įvežami į Bendrijos valstybes kaip natūralus mineralinis vanduo.

- (7) Reikia imtis priemonių, garantuojančių, kad pateikimo į rinką etape natūralus mineralinis vanduo turėtų tas savybes, dėl kurių jis buvo pripažintas natūraliu mineraliniu vandeniu. Dėl šios priežasties pakavimui skirta tara turėtų būti tinkamai uždaroma.

- (8) Ženklinant natūralų mineralinį vandenį laikomasi bendrų taisyklių, išdėstytų 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo ⁽⁵⁾. Atitinkamai ir šioje direktyvoje galima apsiriboti tų bendrųjų taisyklių papildymų ir nuostatų, kurios leistų nuo jų nukrypti, išdėstymu.

- (9) Ženklinant turėtų būti privalomai nurodoma natūralaus mineralinio vandens analizinė kompozicija užtikrinant, kad vartotojai bus apie tai informuoti.

- (10) Turėtų būti patvirtintos priemonės, būtinos šiai direktyvai įgyvendinti laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OL C 162, 2008 6 25, p. 87.

⁽²⁾ 2008 m. rugšėjo 23 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2009 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 229, 1980 8 30, p. 1.

⁽⁴⁾ Žr. Priedas IV, A dalis.

⁽⁵⁾ OL L 109, 2000 5 6, p. 29.

⁽⁶⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

- (11) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai patvirtinti leidžiamų natūralaus mineralinio vandens sudedamųjų dalių koncentracijas, visas būtinas ženklavimo nuostatas, pagal kurias ženklinant nurodomos didelės tam tikrų sudedamųjų dalių koncentracijos, ozonu prisodrinto oro naudojimo sąlygas ruošiant natūralų mineralinį vandenį, informaciją apie natūralaus mineralinio ruošimo būdus ir analizės metodus, kad būtų nustatyta, ar natūralus mineralinis vanduo neužterštas, bandinių ėmimo tvarkos ir analizės metodų, būtinų tikrinant natūralaus mineralinio vandens mikrobiologines charakteristikas. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, *inter alia*, ją papildant, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje nustatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (12) Tai atvejais, kai dėl neišvengiamų skubos priežasčių neįmanoma laikytis reguliavimo procedūrai su tikrinimu įprastai taikomo laikotarpio, šios direktyvos pakeitimams, būtiniams visuomenės sveikatos apsaugai užtikrinti, priimti Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai taikyti Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 6 dalyje nustatytą skubos procedūrą.
- (13) Naujos į šią direktyvą įtrauktos nuostatos susijusios tik su komiteto procedūromis. Todėl valstybėms narėms nereikia jų perkelti į nacionalinę teisę.
- (14) Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių išipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, nustatytais IV priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Ši direktyva taikoma vandeniui, gaunamam iš valstybės narės žemės gelmių ir tos valstybės narės atsakingų institucijų pripažintam natūraliu mineraliniu vandeniu pagal I priedo I skirsnio nuostatas.

2. Ši direktyva taip pat taikoma vandeniui, gaunamam iš trečiosios šalies žemės gelmių bei importuojamam į Bendriją ir tos valstybės narės atsakingos institucijos pripažintam natūraliu mineraliniu vandeniu.

Pirmoje pastraipoje nurodytas vanduo gali būti pripažintas tik jei vandens gavybos šalies atsakinga šalies institucija patvirtina, kad tas vanduo atitinka I priedo I skirsnio nuostatas ir kad yra atliekami reguliarius patikrinimai, kaip taikomos II priedo 2 punkto nuostatos.

Antroje pastraipoje nurodytas patvirtinimas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus. Nebūtina iš naujo atlikti pirmoje pastraipoje nurodytos pripažinimo procedūros, jeigu patvirtinimas atnaujintas iki minėto laikotarpio pabaigos.

3. Ši direktyva netaikoma:

a) vandeniui, kuris pagal 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus⁽¹⁾ nuostatas yra vaistas;

b) natūraliam mineraliniam vandeniui, kuris jo gavybos vietoje yra vartojamas gydymui terminėse ar hidromineralinėse gydyklose.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse minėto pripažinimo pagrindą tinkama forma nurodo valstybės narės atsakinga institucija ir apie jį oficialiai paskelbia.

5. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie atvejus, kai natūralus mineralinis vanduo buvo pripažintas arba buvo atsisakyta jį pripažinti pagal 1 ir 2 dalių nuostatas. Šitai pripažinto natūralaus mineralinio vandens sąrašas yra skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2 straipsnis

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad tik 1 straipsnyje nurodytas vanduo, atitinkantis šios direktyvos nuostatas, galėtų būti pateikiamas į rinką kaip natūralus mineralinis vanduo.

3 straipsnis

Naudoti natūralaus mineralinio vandens šaltinius ir pilti vandenį į butelius galima tik pagal II priedo nuostatas.

4 straipsnis

1. Natūralus mineralinis vanduo toks, koks jis yra šaltinyje, neturi būti ruošiamas kitais negu toliau nurodytais būdais:

a) pašalinant nepatvarius elementus, pvz., geležies ir sieros junginius, juos filtruojant arba dekantuojant, prieš tai, jeigu įmanoma, prisotinant deguonimi, jeigu toks paruošimas nepakeičia vandens kompozicijos pagrindinių sudedamųjų dalių, kurios vandeniui suteikia jo savybes, atžvilgiu;

⁽¹⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 67.

b) pašalinant geležies, mangano ir sieros junginius bei arseną iš tam tikrų natūralaus mineralinio vandens rūšių, jį apdorojant ozonu prisodrintu oru, jeigu toks paruošimas nepakeičia vandens kompozicijos pagrindinių sudedamųjų dalių, kurios vandeniui suteikia jo savybes, atžvilgiu ir jeigu:

i) toks paruošimas atitinka naudojimo sąlygas, kurias turi nustatyti Komisija pasitarusi su Europos maisto saugos tarnyba, įsteigta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002, nustatančiu maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiu Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiu su maisto saugos klausimais susijusias procedūras ⁽¹⁾;

ii) apie šį paruošimą pranešama kompetentingoms institucijoms ir jį konkrečiai kontroliuoja atitinkamos kompetentingos institucijos;

c) pašalinant nepageidaujamas sudedamąsias dalis, išskyrus tas, kurios nurodytos a ir b punktuose, jeigu toks paruošimas nepakeičia vandens kompozicijos pagrindinių sudedamųjų dalių, kurios vandeniui suteikia jo savybes, ir jeigu:

i) toks paruošimas atitinka naudojimo sąlygas, kurias turi nustatyti Komisija pasitarusi su Europos maisto saugos tarnyba;

ii) apie tokį paruošimą pranešama kompetentingoms institucijoms ir jį konkrečiai kontroliuoja atitinkamos kompetentingos institucijos;

d) visiškai arba iš dalies pašalinant laisvąjį anglies dvideginį, taikant tik fizikinius metodus.

Šios dalies b punkto i papunktyje ir c punkto i papunktyje nurodytos priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti šios direktyvos neesmines nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Pirmos pastraipos nuostatos nedraudžia naudoti natūralų mineralinį ir šaltinio vandenį nealkoholinių gėrimų gamyboje.

2. Natūralus mineralinis vanduo toks, koks jis yra šaltinyje, neturi būti papildomas kitomis medžiagomis, išskyrus tuos atvejus, kai jis prisotinamas arba pakartotinai prisotinimas anglies dvideginiu, laikantis I priedo III skirsnyje nustatytų sąlygų.

3. Draudžiama dezinfekuoti bet kokiomis priemonėmis ir pagal 2 dalį papildyti bakteriostaziniais elementais ar kitaip ruošti, jeigu dėl to gali pasikeisti natūralaus mineralinio vandens gyvybingų kolonijas sudarančių vienetų skaičius.

5 straipsnis

1. Bendras gyvybingų kolonijas sudarančių vienetų skaičius natūraliame mineraliniame vandenyje jo gavybos vietoje turi atitikti įprastą gyvybingų kolonijas sudarančių vienetų skaičių ir būti pakankamas įrodymas, kad gavybos šaltinis yra tinkamai apsaugotas nuo bet kokio užteršimo. Bendras kolonijas sudarančių vienetų skaičius nustatomas I priedo II skirsnio 1.3.3 punkte išdėstytais sąlygomis.

1 ml šviežiai išpilstyto į butelius natūralaus mineralinio vandens neturi būti daugiau kaip 100 kolonijas sudarančių vienetų, natūralaus mineralinio vandens pasėlių palaikius agare arba agaro želatinos mišinyje 72 val. 20–22 °C temperatūroje ir ne daugiau kaip 20 kolonijas sudarančių vienetų, pasėlių, agaro terpėje palaikius 24 val. 37 °C temperatūroje. Bendras kolonijas sudarančių vienetų skaičius nustatomas per 12 val. po išpilstymo, laikant vandenį 4 ± 1 °C temperatūroje.

Gavybos vietoje kolonijas sudarančių vienetų skaičius paprastai neturi būti didesnis kaip 20 viename mililitre, pasėlių palaikius 72 val. 20–22 °C temperatūroje, ir ne didesnis kaip 5 viename mililitre, pasėlių palaikius 24 val. 37 °C temperatūroje, turint omenyje tai, kad šie skaičiai laikytini orientaciniais, o ne maksimalia leistina koncentracija.

2. Gavybos vietoje ir pateikiamame į rinką natūraliame mineraliniame vandenyje neturi būti:

a) parazitų ir patogeninių mikroorganizmų;

b) *Escherichia coli* ir kitų koliforminių bakterijų bei fekalinių streptokokų bet kuriame 250 ml mėginyje;

c) sporinas sudarančių sulfitus redukuojančių anaerobų bet kuriame 50 ml mėginyje;

d) *Pseudomonas aeruginosa* bet kuriame 250 ml mėginyje.

3. Nepažeidžiant 1 ir 2 dalių nuostatų ir eksploatacijos sąlygų, nustatytų II priede, pateikiamame į rinką:

a) natūraliame mineraliniame vandenyje bendras gyvybingų kolonijas sudarančių vienetų skaičius gali būti tik toks, kuris galėjo normaliai padidėti, padaugėjus bakterijų, jas apskaičiuojant natūraliame mineraliniame vandenyje jo gavybos vietoje;

b) natūraliame mineraliniame vandenyje neturi būti jokių organoleptinių defektų.

6 straipsnis

Visa natūralaus mineralinio vandens pakavimui skirta tara turi būti taip uždaroma, kad būtų išvengta bet kokios falsifikavimo ar užteršimo galimybės.

⁽¹⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

7 straipsnis

1. Natūralaus mineralinio vandens prekės aprašas yra toks: „natūralus mineralinis vanduo“ arba, kai kalbama apie turintį anglies dvideginio natūralų mineralinį vandenį pagal I priedo III skirsnio nuostatas – atitinkamai „natūraliai prisotintas anglies dvideginio natūralus mineralinis vanduo“, „prisotintas savo šaltinio anglies dvideginio natūralus mineralinis vanduo“ arba „prisotintas anglies dvideginio natūralus mineralinis vanduo“.

Natūralaus mineralinio vandens, kuris buvo paruoštas vienu iš 4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos d punkte minimų būdų, prekės aprašas papildomas atitinkamais įrašais: „anglies dvideginis pašalintas“ arba „dalis anglies dvideginio pašalinta“.

2. Natūralaus mineralinio vandens etiketėse taip pat turi būti pateikiama tokia privaloma informacija:

a) nurodoma analitinė kompozicija, išvardijant būdingąsias sudedamąsias dalis;

b) nurodomas šaltinio naudojimo vietos ir šaltinio pavadinimas;

c) pateikiama informacija apie visus ruošimo būdus, nurodytus 4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b ir c punktuose.

3. Jeigu nėra Bendrijos nuostatų dėl informacijos apie visus 2 dalies c punkte nurodytus ruošimo būdus, valstybės narės gali ir toliau taikyti savo nacionalines nuostatas.

8 straipsnis

1. Prekės apraše galima paminėti apylinkės, kaimelio ar vietovės vardą, jei jis yra susijęs su tuo natūraliu mineraliniu vandeniu, kuris gaunamas iš šaltinio, esančio tame apraše nurodytoje vietovėje, ir jei jis klaidingai nenurodo to šaltinio eksploatacijos vietos.

2. Draudžiama pateikti į rinką natūralų mineralinį vandenį iš vieno šaltinio vartojant daugiau nei vieną prekės aprašą.

3. Tuo atveju, kai etiketėse ar užrašuose ant taros, kurioje natūralus mineralinis vanduo yra pateikiamas į rinką, esantis prekės aprašas skiriasi nuo šaltinio ar jo eksploatacijos vietos pavadinimo, ši eksploatacijos vieta ar šaltinio pavadinimas turi būti nurodyti bent pusantro karto didesniu ir platesniu nei tame prekės apraše parašytos didžiausios raidės šriftu.

Pirmos pastraipos nuostatos *mutatis mutandis* ir tuo pačiu tikslu, ypač didelės svarbos teikiant šaltinio pavadinimui ar jo eksploatacijos vietai, yra taikomos ir bet kokio pobūdžio reklamoje vartojamame natūralaus mineralinio vandens prekės apraše.

9 straipsnis

1. Ant pakuočių, etiketėse arba bet kokio pobūdžio reklamoje draudžiama vartoti įrašus, nuorodas, prekės ženklus, registruotus prekės pavadinimus, paveikslukus ar kitokius žymenis nepriklausomai nuo to, ar jie yra vaizduojamojo pobūdžio, ar ne, jei:

a) kalbant apie natūralų mineralinį vandenį yra nurodomos savybės, kurių tas vanduo neturi, ypač apie jo kilmę, leidimo jį eksploatuoti išdavimo datą, tyrimų rezultatus ar panašaus pobūdžio nuorodas apie jo autentiškumo garantijas;

b) kalbant apie į tarą išpilstytą geriamąjį vandenį, kuris neatitinka I priedo I skirsnio nuostatų, galima jį supainioti su natūraliu mineraliniu vandeniu, ypač jei vartojamas pavadinimas „mineralinis vanduo“.

2. Visi įrašai, kuriais natūraliam mineraliniam vandeniui priskiriamos savybės, susijusios su žmogaus ligų profilaktika, gydymu ar išgydymu, yra draudžiami.

Tačiau nedraudžiama pateikti III priede išvardytų įrašų, jei jie atitinka tame priede paminėtus kriterijus, o kai jų nėra – kriterijus, nustatytus nacionalinėse nuostatose, jei jie yra pateikti atlikus fizikinę bei cheminę vandens analizę, o prirėkus – farmakologinius, fiziologinius ir klinikinius tyrimus pagal pripažintą mokslinę metodologiją, atitinkančią I priedo I skirsnio 2 punkto reikalavimus.

Valstybės narės gali leisti pateikti tokius įrašus: „gerina virškinimą“, „gali sureguliuoti kepenų ir tulžies funkcijas“ ar kitus panašius įrašus. Jos taip pat gali leisti pateikti ir kitus įrašus, jei jie neprieštaruja pirmoje pastraipoje išdėstytiems principams ir atitinka antroje pastraipoje pateiktus reikalavimus.

3. Valstybės narės gali priimti specialias nuostatas dėl įrašų – tiek ant pakuočių, tiek reklamoje – apie natūralaus mineralinio vandens tinkamumą kūdikių maitinimui. Tokiose nuostatose gali būti aptartos ir tos vandens savybės, dėl kurių tokie aprašai pateikiami.

Valstybės narės, kurios ketina imtis tokių priemonių, iš anksto praneša apie tai kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

4. Sąvoka „šaltinio vanduo“ taikoma žmonėms vartoti skirtam gamtiniam vandeniui, išpilstytam į butelius šaltinio vietoje, kuris:

- a) atitinka II priedo 2 ir 3 punktuose nustatytus eksploatacijos reikalavimus, kurie visada taikomi šaltinio vandeniui;
- b) atitinka 5 straipsnyje nustatytus mikrobiologinius reikalavimus;
- c) atitinka 7 straipsnio 2 dalies b ir c punktų ir 8 straipsnio ženklavimo reikalavimus;
- d) nebuvo paruoštas kitais negu 4 straipsnyje nurodytais būdais. Komisija gali leisti kitus ruošimo būdus.

Šios dalies d punkte nurodytos priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti šios direktyvos neesmines nuostatas, ją papildant, patvirtinamos taikant 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Be to, šaltinio vanduo turi atitikti 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyvos 98/83/EB dėl žmonių vartoti skirto vandens kokybės⁽¹⁾ nuostatas.

5. Jeigu nėra Bendrijos nuostatų dėl šaltinio vandens paruošimo, nurodyto 4 dalies pirmos pastraipos d punkte, valstybės narės gali ir toliau taikyti savo nacionalines nuostatas.

10 straipsnis

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad prekybai natūraliu mineraliniu vandeniu, atitinkančiu šioje direktyvoje pateiktus apibrėžimus ir taisykles, netrukdytų nesuderintų nacionalinių nuostatų, kurios apskritai reglamentuoja natūralaus mineralinio vandens ar maisto produktų savybes, sudėtį, eksploatacijos sąlygas, pakavimą, ženklavimą ar reklamą, taikymas.

11 straipsnis

1. Jeigu valstybė narė turi svarių priežasčių manyti, kad natūralus mineralinis vanduo neatitinka šios direktyvos nuostatų arba kelia pavojų visuomenės sveikatai, nors jis yra laisvoje apyvartoje vienoje ar keliose valstybėse narėse, ta valstybė narė savo teritorijoje gali laikinai apriboti arba sustabdyti

prekybą šiuo produktu. Apie tai ji nedelsdama praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms bei nurodo tokio sprendimo priežastis.

2. Bet kurios valstybės narės arba Komisijos prašymu vandenį pripažinusi valstybė narė turi pateikti visą informaciją, kuri yra reikšminga vandens pripažinimui, kartu su reguliarių patikrinimų rezultatais.

3. Komisija kartu su 14 straipsnio 1 dalyje nurodytu Nuolatinio komiteto kiek galima greičiau išnagrinėja valstybių narių pagal 1 dalį nurodytas priežastis ir tuoj pat pateikia savo nuomonę bei imasi atitinkamų priemonių.

4. Jeigu Komisija mano, jog ši direktyva turi būti iš dalies pakeista, kad būtų užtikrinta visuomenės sveikatos apsauga, ji priima tuos pakeitimus.

Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti šios direktyvos neesmines nuostatas, patvirtinamos pagal 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali naudoti skubos procedūrą, nurodytą 14 straipsnio 3 dalyje.

Tokiu atveju valstybė narė, priėmusi apsaugos priemones, gali jas ir toliau taikyti, kol bus priimti minėti pakeitimai.

12 straipsnis

Komisija patvirtina šias priemones:

- a) leidžiamų natūralaus mineralinio vandens sudedamųjų dalių koncentracijas;
- b) visas būtinas ženklavimo nuostatas, pagal kurias nurodomos didelės tam tikrų sudedamųjų dalių koncentracijos;
- c) 4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte minėto ozonu prisodrinto oro naudojimo sąlygas;
- d) informaciją apie 7 straipsnio 2 dalyje c punkte nurodytus ruošimo būdus;
- e) analizės metodus, įskaitant nustatymo ribas, kad būtų patikrinta, ar natūralus mineralinis vanduo neužterštas;

⁽¹⁾ OL L 330, 1998 12 5, p. 32.

- f) bandinių ėmimo tvarkos ir analizės metodus, būtinus tikrinant natūralaus mineralinio vandens mikrobiologines charakteristikas.

Šios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti šios direktyvos neesmines nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

13 straipsnis

Visus sprendimus, galinčius turėti įtakos visuomenės sveikatai, Komisija priima pasitarusi su Europos maisto saugos tarnyba.

14 straipsnis

1. Komisijai padeda pagal Reglamento (EB) Nr. 178/2002 58 straipsnį įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1 bei 4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2, 4 bei 6 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

15 straipsnis

Šios direktyvos nuostatos netaikomos natūraliam mineraliniam vandeniui, skirtam eksportuoti į trečiąsias šalis.

16 straipsnis

Direktyva 80/777/EEB su pakeitimais, padarytais aktais, nurodytais IV priedo A dalyje, yra panaikinama nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, nustatytais IV priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal V priede pateiktą atitikmenų lentelę.

17 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

18 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. birželio 18 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

Š. FÜLE

I PRIEDAS

I. APIBRĖŽIMAS

1. „Natūralus mineralinis vanduo“ – tai pagal 5 straipsnio nuostatas mikrobiologiškai visavertis vanduo, esantis požeminiame vandens sluoksnyje ar telkinyje ir trykštantis iš vieno ar daugiau natūralių ar dirbtinai išgręžtų šaltinių.

Natūralų mineralinį vandenį galima aiškiai atskirti nuo paprasto geriamojo vandens:

- a) pagal jo pobūdį, kurį parodo jo sudėtyje esančios mineralinės medžiagos, mikroelementai ar kitos sudedamosios dalys, o kai kada ir tam tikras poveikis;
- b) pagal jo pirminį būvį,

kai abi savybės yra nepakitusios dėl to, kad vanduo yra požeminis ir yra apsaugotas nuo galimų užteršimo pavojų.

2. 1 punkte nurodytos savybės, kurios gali suteikti natūraliam mineraliniam vandeniui žmogaus sveikatą teigiamai veikiančių galių, yra vertinamos:

- a) tokiais požūriais:
 - i) geologiniu ir hidrogeologiniu;
 - ii) fizikiniu, cheminiu ir fizikiniu-cheminiu;
 - iii) mikrobiologiniu;
 - iv) jei reikia, farmakologiniu, fiziologiniu ir klinikiniu;
- b) pagal II skirsnyje išvardytus kriterijus;
- c) pagal atsakingos institucijos patvirtintus mokslinius metodus.

Tyrimai, nurodyti pirmos pastraipos a punkto iv papunktyje, gali būti pasirenkami tais atvejais, kai vanduo turi tokias sudėties savybes, dėl kurių jis kilmės valstybėje narėje iki 1980 m. liepos 17 d. buvo laikomas natūraliu mineraliniu vandeniū. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai kiekviename tokio vandens kilograme tiek gavybos vietoje, tiek jau išpilstytame yra bendras minimalus 1 000 mg ištirpusių kietųjų kūnų kiekis arba minimalus 250 mg laisvojo anglies dvideginio kiekis.

3. Natūralaus mineralinio vandens sudėtis, temperatūra ir kitos svarbiausios savybės išlieka pastovios neviršijant tam tikro natūralaus svyravimo ribų; visų pirma joms nedaro įtakos galimi debito svyravimai.

Pagal 5 straipsnio 1 dalį įprastas gyvybingųjų kolonijas sudarančių vienetų skaičius natūraliame mineraliniame vandenyje – tai gana pastovus bendras kolonijas sudarančių vienetų skaičius jo gavybos vietoje prieš koki nors jo apdorojimą, ir jo kokybinė bei kiekybinė sudėtis, į kurią buvo atsižvelgta tą vandenį pripažįstant, yra periodiškai ištiriama.

II. APIBRĖŽIMO TAIKYMO REIKALAVIMAI IR KRITERIJAI

1.1. Geologinio ir hidrologinio patikrinimo reikalavimai

Reikalaujama pateikti tokius aprašus:

- 1.1.1. tikslią kaptazo vietą, nurodant jo vietą žemėlapyje, kurio mastelis yra ne didesnis kaip 1:1 000;
- 1.1.2. išsamią geologinę grunto kilmės ir pobūdžio ataskaitą;
- 1.1.3. hidrogeologinio sluoksnio stratografiją;

- 1.1.4. vandens gavybos operacijų aprašymą;
- 1.1.5. teritorijos demarkaciją arba detalų kitų šaltinio apsaugos nuo užteršimo priemonių aprašymą.
- 1.2. **Fizikinio, cheminio ir fizikinio-cheminio patikrinimo reikalavimai**
Šie patikrinimai padeda nustatyti:
- 1.2.1. šaltinio debitą;
- 1.2.2. vandens temperatūrą gavybos vietoje ir aplinkos temperatūrą;
- 1.2.3. grunto sluoksnio pobūdžio ir vandenyje esančių mineralinių medžiagų pobūdžio bei tipo santykį;
- 1.2.4. sausąją liekaną esant 180 °C ir 260 °C temperatūrai;
- 1.2.5. elektros laidumą ar varžą nurodant matavimo temperatūrą;
- 1.2.6. vandenilio jonų koncentraciją (pH);
- 1.2.7. anijonus ir katijonus;
- 1.2.8. nejonizuotus elementus;
- 1.2.9. mikroelementus;
- 1.2.10. radioaknologines savybes gavybos vietoje;
- 1.2.11. jei reikia, santykinį sudedamųjų vandens dalių, deguonies (^{16}O – ^{18}O) ir vandenilio (protium, deuterium, tritium) izotopų lygį;
- 1.2.12. kai kurių vandens sudedamųjų dalių toksiškumą atsižvelgiant į kiekvienam iš jų nustatytas leistinas ribas.
- 1.3. **Mikrobiologinių tyrimų gavybos vietoje kriterijai**
Šiais tyrimais:
- 1.3.1. nustatoma, ar nėra parazitų bei patogeninių mikroorganizmų;
- 1.3.2. nustatomas kiekybinis gyvybingų kolonijas sudarančių vienetų skaičius, parodantis fekalinio užteršimo laipsnį:
- a) *Escherichia coli* ir kitų koliforminių bakterijų nebuvimą 250 ml kiekyje esant 37 °C ir 44,5 °C temperatūrai;
- b) fekalinių streptokokų nebuvimas 250 ml kiekyje;
- c) sporas sudarančių sulfitus redukuojančių anaerobų nebuvimas 50 ml kiekyje;
- d) *Pseudomonas aeruginosa* nebuvimas 250 ml kiekyje;
- 1.3.3. bendras gyvybingų kolonijas sudarančių vienetų skaičius 1 ml vandens yra nustatomas:
- a) esant 20–22 °C temperatūrai per 72 valandas agaro ir agaro želatinos terpėse;
- b) esant 37 °C temperatūrai per 24 valandas agaro terpėje.

1.4. Klinikinių ir farmakologinių tyrimų reikalavimai

- 1.4.1. Tyrimai, kurie atliekami laikantis moksliskai pripažintų metodų, turėtų būti priderinti prie ypatingų natūralaus mineralinio vandens savybių ir jo poveikio žmogaus organizmui, pvz., diurezės, skrandžio ir žarnyno funkcijų, mineralinių medžiagų trūkumo organizme kompensacijos.
- 1.4.2. Tais atvejais, kai įmanoma, atlikus pakankamai daug klinikinių stebėjimų ir nustatius rezultatų nuoseklumą ir atitiktį galima nedaryti 1.4.1 punkte minėtų tyrimų. Užuoat atlikus 1.4.1 punkte minėtus tyrimus, galima pasitenkinti klinikiniais stebėjimais, jei daugelio stebėjimų rezultatų nuoseklumas ir atitiktis leidžia nustatyti tuos pačius dėsningumus.

III. PAPILDOMI REIKALAVIMAI TURINČIAM ANGLIES DVIDEGINIO NATŪRALIAM MINERALINIAM VANDENIUI

Gavybos vietoje arba išpilstytas į butelius anglies dvideginio turintis natūralus mineralinis vanduo savaime išskiria anglies dvideginį, ir esant normalioms temperatūros ir slėgio sąlygoms tai visada aiškiai matyti. Toks vanduo skirstomas į tris kategorijas, kurioms taikomos šios atitinkamos nuorodos:

- a) „natūraliai prisotintas anglies dvideginio natūralus mineralinis vanduo“ – tai vanduo, kurio sudėtyje anglies dvideginio kiekis, jį paėmus iš šaltinio ir dekantavus, jei tai daroma, ir išpilsčius į butelius, yra toks pat kaip ir gavybos vietoje, atsižvelgiant, jei reikia, į anglies dvideginio kiekio, išgaravusio atliekant minėtas operacijas, papildymą iš to paties požeminio vandens sluoksnio ar telkinio, laikantis įprastų techninių paklaidų;
- b) „prisotintas savo šaltinio anglies dvideginio natūralus mineralinis vanduo“ – tai iš požeminio vandens sluoksnio ar telkinio paimtas vanduo, kurio anglies dvideginio kiekis po dekantavimo, jei jis atliekamas, ir išpilstymo į butelius yra didesnis nei tas, kuris yra nustatomas gavybos vietoje;
- c) „prisotintas anglies dvideginio natūralus mineralinis vanduo“ – tai vanduo, papildytas kitokios kilmės anglies dvideginio nei tas, kuris yra požeminiame sluoksnyje ar telkinyje, iš kurių yra imamas vanduo.

II PRIEDAS

NATŪRALAUS MINERALINIO VANDENS EKSPLOATACIJOS IR PATEIKIMO Į RINKĄ SĄLYGOS

1. Natūralaus mineralinio vandens šaltinio eksploatacijai reikalingas šalies, kurioje vanduo yra išgaunamas, atsakingos institucijos leidimas, kai nustatoma, kad minėtas vanduo atitinka I priedo I skirsnyje išdėstytus reikalavimus.
2. Įranga vandens naudojimui yra taip sumontuota, kad būtų galima išvengti bet kokio vandens užteršimo ir kad būtų galima išlaikyti tas jo savybes, kurios būdingos vandeniui gavybos vietoje.

To siekiant:

- a) šaltinis ar kaptazo vieta turi būti apsaugoti nuo užteršimo pavojų;
- b) kaptazas, vamzdžiai ir rezervuarai turi būti padaryti iš vandeniui laikyti tinkamų medžiagų ir taip įrengti, kad neįvyktų jokių cheminių, fizikinių-cheminių ar mikrobiologinių vandens pakitimų;
- c) eksploatacijos ir ypač plovimo bei išpilstymo įrangos sąlygos turi atitikti higienos reikalavimus. Ypač svarbu, kad vandens talpos būtų taip prižiūrimos ir taip pagamintos, kad nebūtų neigiamo poveikio mikrobiologinėms ir cheminėms natūralaus mineralinio vandens savybėms;
- d) draudžiama vežti natūralų mineralinį vandenį kitokioje taroje nei ta, kuri patvirtinta kaip tara, skirta galutiniam vartotojui.

Tačiau d punkto nuostatos netaikomos tam natūraliam mineraliniam vandeniui, kuris yra išgaunamas, naudojamas ir pateikiamas į rinką valstybės narės teritorijoje, jeigu toje valstybėje narėje 1980 m. liepos 17 d. buvo leista natūralų mineralinį vandenį cisternose vežti iš šaltinio vietos į jo išpilstymo įmonę.

Taip pat d punkto nuostatos netaikomos tam šaltinio vandeniui, kuris gaunamas ir pateikiamas į rinką valstybės narės teritorijoje, jeigu toje valstybėje narėje 1996 m. gruodžio 13 d. buvo leista šaltinio vandenį cisternose vežti iš šaltinio vietos į jo išpilstymo įmonę.

3. Jei eksploatuojant natūralų mineralinį vandenį paaiškėja, kad jis yra užterštas ir nebeatitinka 5 straipsnyje pateiktų mikrobiologinių savybių reikalavimų, šaltinį naudojantis asmuo sustabdo visą eksploataciją, ypač išpilstymo procesą, kol bus pašalintos užteršimo priežastys ir vanduo vėl atitiks 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus.
4. Kilmės šalies atsakinga institucija nuolat tikrina, siekdama išsiaiškinti, ar:
 - a) natūralus mineralinis vanduo, kurį eksploatuoti iš šaltinio buvo duotas leidimas, atitinka I priedo I skirsnio nuostatas;
 - b) šaltinį naudojantis asmuo laikosi 2 ir 3 punktuose nustatytų reikalavimų.

III PRIEDAS

9 STRAIPSNIO 2 DALYJE NURODYTI ĮRAŠAI IR KRITERIJAI

Įrašai	Kriterijai
Mažai mineralinių medžiagų	Mineralinių druskų kiekis, apskaičiuotas kaip sausoji liekana, ne daugiau nei 500 mg/l
Labai mažai mineralinių medžiagų	Mineralinių druskų kiekis, apskaičiuotas kaip sausoji liekana, ne daugiau nei 50 mg/l
Daug mineralinių druskų	Mineralinių druskų kiekis, apskaičiuotas kaip sausoji liekana, daugiau nei 1 500 mg/l
Turi bikarbonatų	Bikarbonatų kiekis yra didesnis nei 600 mg/l
Turi sulfatų	Sulfatų kiekis yra didesnis nei 200 mg/l
Turi chlorido	Chlorido kiekis yra didesnis nei 200 mg/l
Turi kalcio	Kalcio kiekis yra didesnis nei 150 mg/l
Turi magnio	Magnio kiekis yra didesnis nei 50 mg/l
Turi fluorida	Fluorida kiekis yra didesnis nei 1 mg/l
Turi geležies	Bivalentės geležies kiekis yra didesnis nei 1 mg/l
Rūgštinis	Laisvojo anglies dvideginio kiekis yra didesnis nei 250 mg/l
Turi natrio	Natrio kiekis didesnis nei 200 mg/l
Tinka kūdikių maisto gamybai	—
Tinka sumažinto natrio kiekio dietai	Natrio kiekis mažesnis nei 20 mg/l
Gali laisvinti vidurius	—
Gali veikti diuretiškai	—

IV PRIEDAS

A DALIS

Panaikinama direktyva ir jos vėlesni pakeitimai

(nurodyta 16 straipsnyje)

Tarybos direktyva 80/777/EEB
(OL L 229, 1980 8 30, p. 1).

Tarybos direktyva 80/1276/EEB
(OL L 375, 1980 12 31, p. 77).

Tik 1 straipsnio trečia įtrauka

Tarybos direktyva 85/7/EEB
(OL L 2, 1985 1 3, p. 22).

Tik 1 straipsnio 10 punktas

1985 m. Stojimo akto I priedo B.1.o punktas
(OL L 302, 1985 11 15, p. 214).

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/70/EB
(OL L 299, 1996 11 23, p. 26).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1882/2003
(OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

Tik III priedo 4 punktas

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai

(nurodyti 16 straipsnyje)

Aktai	Perkėlimo terminas	Leidimas prekiauti produktais, atitinkančiais šios direktyvos reikalavimus	Draudimas prekiauti produktais, neatitinkančiais šios direktyvos reikalavimų
80/777/EEB	—	1982 m. liepos 18 d.	1984 m. liepos 18 d.
80/1276/EEB	—	—	—
85/7/EEB	—	—	—
96/70/EB	—	1997 m. spalio 28 d.	1998 m. spalio 28 d. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Tačiau prekyba produktais, pateiktais į rinką arba paženklintais iki tos datos ir neatitinkančiais šios direktyvos reikalavimų, gali būti tęsiama, kol pasibaigs jų atsargos.

V PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Direktyva 80/777/EEB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 2 dalis
1 straipsnio 3 dalies pirma ir antra įtraukos	1 straipsnio 3 dalies a ir b punktai
1 straipsnio 4 dalis	1 straipsnio 4 dalis
1 straipsnio 5 dalis	1 straipsnio 5 dalis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnio 1 dalies a punktas	4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktas
4 straipsnio 1 dalies b punkto pirma ir antra įtraukos	4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkto i ir ii papunkčiai
4 straipsnio 1 dalies c punkto pirma ir antra įtraukos	4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkto i ir ii papunkčiai
4 straipsnio 1 dalies d punktas	4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos d punktas
—	4 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 3 dalis	4 straipsnio 3 dalis
4 straipsnio 4 dalis	4 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa
5 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalis	5 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 3 dalies pirma ir antra įtraukos	5 straipsnio 3 dalies a ir b punktai
6 straipsnis	6 straipsnis
7 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 2a dalis	7 straipsnio 3 dalis
8 straipsnis	8 straipsnis
9 straipsnio 1 dalis	9 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktai	9 straipsnio 2 dalies pirma, antra ir trečia pastraipos
9 straipsnio 3 dalis	9 straipsnio 3 dalis
9 straipsnio 4 dalis	—
9 straipsnio 4a dalies pirmos pastraipos pirma–ketvirta įtraukos	9 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a–d punktai
9 straipsnio 4a dalies antra pastraipa	9 straipsnio 4 dalies antra pastraipa
9 straipsnio 4b dalis	9 straipsnio 5 dalis
10 straipsnio 1 dalis	10 straipsnis

Direktyva 80/777/EEB	Ši direktyva
10a straipsnis	11 straipsnis
11 straipsnio 1 dalies pirma–ketvirta įtraukos	12 straipsnio a–d punktai
11 straipsnio 2 dalies pirma ir antra įtraukos	12 straipsnio e ir f punktai
11a straipsnis	13 straipsnis
12 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 ir 3 dalys
12 straipsnio 3 dalis	—
13 straipsnis	—
14 straipsnis	15 straipsnis
15 straipsnis	—
16 straipsnis	—
—	16 straipsnis
—	17 straipsnis
17 straipsnis	18 straipsnis
I priedo I skirsnio 1 punktas	I priedo I skirsnio 1 punktas
I priedo I skirsnio 2 punkto pirmos pastraipos a punkto 1–4 papunkčiai	I priedo I skirsnio 2 punkto pirmos pastraipos a punkto i–iv papunkčiai
I priedo I skirsnio 2 punkto pirmos pastraipos b punktas	I priedo I skirsnio 2 punkto pirmos pastraipos b punktas
I priedo I skirsnio 2 punkto pirmos pastraipos c punktas	I priedo I skirsnio 2 punkto pirmos pastraipos c punktas
I priedo I skirsnio 2 punkto antra pastraipa	I priedo I skirsnio 2 punkto antra pastraipa
I priedo I skirsnio 3 punktas	I priedo I skirsnio 3 punktas
I priedo II skirsnio 1.1 punktas	I priedo II skirsnio 1.1 punktas
I priedo II skirsnio 1.2 punktas	I priedo II skirsnio 1.2 punktas
I priedo II skirsnio 1.3 punktas	I priedo II skirsnio 1.3 punktas
I priedo II skirsnio 1.3.1 punktas	I priedo II skirsnio 1.3.1 punktas
I priedo II skirsnio 1.3.2 punktas	I priedo II skirsnio 1.3.2 punktas
I priedo II skirsnio 1.3.3 punkto i ir ii papunkčiai	I priedo II skirsnio 1.3.3 punkto a ir b papunkčiai
I priedo II skirsnio 1.4 punktas	I priedo II skirsnio 1.4 punktas
I priedo III skirsnis	I priedo III skirsnis
II priedas	II priedas
III priedas	III priedas
—	IV priedas
—	V priedas